

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరి విరచితం

॥ శ్రీలక్ష్మీసహస్రం ॥

॥ ఆరంభస్తబకః ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఆరంభస్తవకః ॥

లక్ష్మీచరణరాజీవలాక్షాలక్షితవక్షసే ।
విశ్వసర్గాదిలీలాయ వేంకటబ్రహ్మణే నమః ॥ 1 ॥

అసదృశమరుణాబ్జదృశం ప్రస్విన్నపయోధర స్ఫురన్మూర్తిమ్ ।
మనసి దధీమహి సతతం మాతారం మాతరం చ లోకానామ్ ॥ 2 ॥

ప్రాతరంబుజవిడంబిలోచనాం మాతరం త్రిజగతాముపాస్మహే ।
శీతరమ్యకరుణావలోకనైర్యా తరంగయతి మంగలాని నః ॥ 3 ॥

ఆచక్రాయుధమా చ మామకగురోరాచార్యవర్గం భజే
మధ్యస్థైరిహ నాథయామునముఖైర్మాన్వయైః సనాథీకృతమ్ ।
క్షీరాంభోధిసుతాపయోధరపయఃపూరా ఇవోదిత్వరా
యద్వాచాం విసరా జగంతి నితరాముజ్జీవయంతి స్వయమ్ ॥ 4 ॥

జలధిదుహితుః స్తుత్యా సత్యా సతీ మమ భారతీ
రచయతు నమో వాచే ప్రాచేతసాననజన్మనే ।
భవదవభవం తాపం లోపం నయంత్యనయా యయా
భువి సులభతాం సీతా సీతాచరిత్రసుధార్ఘరీ ॥ 5 ॥

పరాశరమునీశితుః ప్రణతికర్మ కుర్మస్తరామ్
అహీన గుణ శోభితైరమృతసాధనోత్కంఠిభిః ।
యదీయకృతిసింధునా విమథితేన యత్నాద్భుధైః
ప్రకాశమిహ నీయతే పరమ పూరుష ప్రేయసీ ॥ 6 ॥

దద్యాదద్య కుదృష్టిసర్పగరుడస్త్రయ్యంతవిద్యాగురుః
 శ్రీమాన్ వేంకటనాథదేశికమణిః శ్రేయాంసి భూయాంసి మే ।
 దత్సే దృష్టిలవేన దేవి భజతాం యా త్వం విభుత్వం రమే
 తస్యా హంత తవాపి యేన విభుతా సుష్టు ప్రతిష్ఠాపితా ॥ 7 ॥

శీతజ్యోతిః శిఖరినగరీసాగరాంభోధరాదేః
 జల్పం జల్పం జలజనిలయే హంత మిథ్యాసమ్బుద్ధిం ।
 నిర్విణ్ణా మే నను భగవతీ భారతీయం త్వదీయం
 స్తోత్రం చిత్రం స్ఫురతి జనని సైవరమారబ్ధుకామా ॥ 8 ॥

మదాంధ క్షోణీపత్యపసద మనః ప్రీణన కృతే
 నమస్కారం బ్రూమో భగవతి చమత్కారవచసే ।
 విధాత్రీమానందం విపులమిహ చాముత్ర చ తవ
 స్తుతిం ప్రస్తా త్వంహోభరనిరసనాయాద్య రసనా ॥ 9 ॥

తత్తాదృగ్రచనావిదగ్ధరసనాకంఠూతినిర్ధూతయే
 కేచిన్నిచవిచారగోచరగిరో గ్రథ్నంతు మిథ్యాకృతీః ।
 స్వం వాగ్భ్రహ్మా పురాణజిహ్మాగశిరః కంపావహం పావనీ
 కర్తుం దేవి వయం పునస్తవ కథారంభాయ జ్యంభామహే ॥ 10 ॥

శయాశబ్ద గణానుశాసన చణా ఛందోమయం వాహనం
 సోదర్యస్తు కలానిధిస్తవ రమే సూనుశ్చ వాణీపతిః ।
 తస్యాస్తే పురతః స్తవం మితమతిః ప్రోజ్జ్యంభితం శ్రావయన్
 గుంజావిక్రయిణః శ్రయామి పదవీం మాణిక్యపుంజాపణే ॥ 11 ॥

కవీనాం ప్రత్నానాం కబళిత సుధాస్వాదిమమదైః
 అనూచానైః స్తోత్రైః శ్రుతిజడిమభాజో జనని తే ।
 అజామిత్వాయైవ స్తవమిమమకూపారతనయే
 వియాతా గ్రథీమో విహసనపదైః కైరపి పదైః ॥ 12 ॥

విద్యదభ్యః స్వదమానయాత్మకృతయా విశ్వాంబ నాధీయతే
 స్తుత్యా తే సుఖమజ్ఞచేతసి దృషత్ప్రాయే న దూయే తతః |
 గాంధర్వీ హి పురందరాదిశిరసామాందోలయిత్రీ చిరం
 గీతిః సా బధిరాన్న నందయతి చేత్కిం ఛిన్నమేతావతా || 13 ||

వక్తుం నైవ చతుర్విధా శ్రుతిరసావీష్టే న చాష్టశ్రుతిః
 నో చక్షుః శ్రుతిరప్యహో తవ గుణాన్ నారాయణప్రేయసి |
 స్తో తుం త్వామపి తామహం వ్యవసితో దూరం హనూమన్ముఖైః
 దుర్లంఘ్యం జలధిం తరీతుమనసః పంగోర్దధే చాపలం || 14 ||

గర్వద్దుర్వసుధాపతిస్తు తిపరవ్యాహారకూపాంధతా
 నిర్విణ్ణాశయ ఏష వేంకటకవిః పంకేరుహోవాసిని |
 అద్య త్వద్గుణవర్ణనామృతరసైరానందితుం జృంభతే
 చించాపర్ణరసావసన్నరసనః పుండ్రేక్షుసారైరివ || 15 ||

నాహం జానే నవరసగతీర్నార్థముక్షుణ్ణమనైః
 నాలంకారానపి న చ వచోగుంఘగంభీరిమాణం |
 స్తో తుం మాతస్తదపి భవతీం త్యక్తలజ్జో యతేఽహం
 మంతుం కిం తు ప్రథితకరుణా క్షంతుమర్హస్యముం త్వం || 16 ||

చక్షుష్మంతశ్చరణకమలే చక్షుషా శ్రోత్రవంతః
 శ్రోత్రే భూమేర్జలధితనయే జన్మవంతోఽపి న స్మః |
 వక్త్రాణ్యాసన్ భగవతి న షట్ పంచ చత్వారి వా నః
 కస్మాదస్మాన్న హసతు జనః స్తోష్యతస్త్యద్గుణౌఘం || 17 ||

అభూమిస్త్యద్భూమా జనని జరతీనామపి గిరాం
 ఆసౌ కస్మాన్మాదృక్కృశజనమనీషోక్తివిషయః |
 అశక్యానామౌర్వాగ్నిభిరపి నిపీతుం నిధిమపాం
 అపారం తం పాతుం మశకశిశుకః కిం ప్రభవతి || 18 ||

ప్రకృష్యంతామస్మత్పరమితరకాలే విధిముఖా
 వయం మాతస్తే వా తవ నుతిదశాయాం సమధియః |
 నికర్షోత్కర్షౌ స్తాం నిశి తు శశిఖద్యోతమహసోః
 దివా కో వా భేదో దినకరకరవ్రాతజటిలే || 19 ||

వాగ్భిః కోరకితాని తే రచయతః స్తోత్రాణి వాణీపతేః
 అస్మాకం సుమితాం స్తుతిం కలయతామప్యంబ తుల్యం ఫలం |
 కౌబేరీం శ్రియమానశే బహుతరైః కశ్చిత్తపోభిశ్చిరాత్
 ఏనామాశు కుచేల ఏవ జగృహే ధానాప్రదానాదపి || 20 ||

ఆసన్ ధన్యతమా గుణాంస్తవ బహూనాస్వాద్య శక్రాదయో
 గృహ్ణాంతోఽపి గుణార్ణవామృతకణాన్మాతః కృతార్థా వయం |
 ఆచామంతి సుధార్ఘరాన్సుమనసో ద్విత్రాంశ్చకోరాః కణా-
 నేణాంకాదవిశేషమార్తిశమనం తత్రోభయేషామపి || 21 ||

దేవి శ్రీవృషశైలదేవదయితే దాక్షిణ్యపణ్యక్షితే
 మాతః సాహసతస్తవ స్తవమిమం కర్తుం ప్రవృత్తస్య మే |
 ఉన్మీలంతు పరం గిరస్తవ కరాలంకారపంకేరుహాత్
 ప్రేంఖత్తుంగ షడంఘ్రి సంఘ విసరజ్ఞంకారశంకాకృతః || 22 ||

పద్యానాం దశభిర్యదస్తు త శతైస్తవత్ప్రియసః పాదుకాం
 త్రయ్యంతార్యకవిః పరో హయముఖస్త్రాంబ! కో విస్మయః |
 స్తోకప్రజ్ఞమతీవ మూకమపి మాం శ్లోకైః సహస్రేణ తే
 స్తో తారం సమవేక్ష్య సూక్ష్మమతిభిః కస్మాన్న విస్మీయతే || 23 ||

మన్యే సత్స్వపి వాజ్మయేషు విదుషామన్యేషు ధన్యైర్బుధైః
 ఉక్తిర్మే భువి దేవి తావకగుణస్పర్శాదుపాదీయతే |
 భద్రే త్వద్రమణప్రశస్తచరణద్వంద్వైకసంసర్గతో
 భర్గః స్వర్గధునీం బిభర్తి శిరసా భూయస్సు సత్స్వంబుషు || 24 ||

తవ స్తోత్రే మందాః కతిచిదతిచిత్రేఽపి కమలే
 న విందంత్యానందం యది తదపి న మ్లాయతి మనః |
 సృజేదేవ స్రష్టా స కిల విపులేఽస్మిన్ షితి తలే
 చమత్కారానందానుభవచతురాన్ ద్విత్రిచతురాన్ || 25 ||

సుచారుమధుమోచికారసముచో వచోదేవతా
 కుచామృతకచాకచిప్రచురచాతురీమేదురాః |
 నరాః సతతమిందిరాగుణకథాసుధాదోహినీః
 ఉపాధ్వమిహ వేంకటాధ్వరికవేరుదారా గిరాః || 26 ||

పైవైరం ప్రరోహయతు పద్యసహస్రమాశు
 దాసస్య మే వదనసీమ్ని తవావలోకః |
 యః క్వాపి హంత సకృదంజలిబంధభాజి
 జంతౌ జగజ్జనని సౌతి సహస్రమణ్ణాం || 27 ||

పంకజనిలయే స్తోత్రం వేంకటకవిగీతమేతదవిగీతం |
 కింకరకృతమితి కృపయా త్వం కలయితుమర్హసి ప్రసీదంతీ || 28 ||

రసికాలిభిరాస్వాద్యం రమ్యం శ్రీకరవిలసదలంకరణం |
 వికసతు సూర్యాలోకాత్పద్య సహస్రం సహస్రపత్రమివ || 29 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే ఆరంభస్తబకః ||